

Adroddiad i:	Bwyllgor Craffu Cymunedau
Dyddiad y cyfarfod:	16 Gorffennaf 2012
Swyddog Arweiniol:	Pennaeth Gwasanaethau Cynllunio, Adfywio a Rheoleiddio
Awdur yr Adroddiad:	Swyddog Cynllunio (Cynlluniau Egni Adnewyddadwy)
Teitl:	Prosiectau Seilwaith Mawr: Dyrannu Adnoddau ac Ymgysylltu â'r Gymuned

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Prosiectau seilwaith mawr yw cynigion am ddatblygiadau ar raddfa mawr iawn, megis ffermydd gwynt, sydd angen math o ganiatâd o'r enw 'caniatâd datblygiad' o dan drefniadau a lywodraethir gan Ddeddf Gynllunio 2008 (a ddiwygiwyd gan Ddeddf Lleoliaeth 2011). Mae'n rhaid i unrhyw ddatblygwr sy'n dymuno adeiladu prosiect seilwaith mawr ymgeisio i'r Arolygiaeth Gynllunio a'r Awdurdodau Lleol yw'r ymgylgoreion statudol. Cyflwynwyd adroddiad sy'n gosod cyd-destun cynllunio prosiectau seilwaith mawr i'r Pwyllgor Cynllunio ar 30 Mai 2012; mae copi o'r adroddiad hwn yn **Atodiad 1** ac mae **Atodiad 2** yn cynnwys crynodeb o rôl yr Awdurdodo Lleol yn y broses gynllunio ar gyfer prosiectau seilwaith mawr.

Mae nifer o brosiectau seilwaith mawr o fewn Sir Ddinbych neu'n ei heffeithio'n uniongyrchol. Nid oes dim rhwymedigaeth statudol ar yr Awdurdod Lleol i gymryd rhan yn y broses o asesu cynlluniau o'r fath; fodd bynnag, bydd gan rai prosiectau seilwaith mawr effeithiau cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol arwyddocaol ar y Sir. Gan ystyried graddfa cynigion rhai datblygiadau yn Sir Ddinbych, a'r modd y byddant yn effeithio ar ein cymunedau lleol, teimla Swyddogion ei bod hi'n ddyletswydd arnom i sicrhau yr ymaterbir ar y cyd i'r Arolygiaeth a'n bod yn cyfrannu, i ryw raddau, yn y broses.

2. Beth yw diben yr adroddiad hwn?

Bwriad yr adroddiad hwn yw ceisio arweiniad gan Aelodau ar y lefel o ymgysylltu cymunedol ac adnoddau y dylai'r Cyngor ei benodi i brosiectau seilwaith mawr.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Fod y Pwyllgor yn argymhell:

- 3.1 **Fod y Cyngor yn cydymffurfio â'r darpariaethau a osodwyd yn Neddf Cynllunio 2008 ac yn penodi adnoddau digonol er mwyn sicrhau y gall**

y Cyngor ymateb yn llawn i brosiectau seilwaith mawr. Fe argymhella Swyddogion felly **Opsiwn 3 Dyraniad Adnoddau** (cyfeiriwch at adran 4.1 isod); ac

- 3.2 yn unol â dyheadau'r Cyngor i fod yn agosach at y gymuned, fod y Cyngor yn ymgysylltu â'r gymuned leol i sicrhau fod ymateb y Cyngor i brosiectau seilwaith mawr yn ystyried barnau lleol. Fodd bynnag, mae Swyddogion yn ymwybodol fod angen cael cydbwysedd cywir rhwng yr hyn a geisir ei wireddu a'r hyn y gellir ei wireddu. Fe argymhella Swyddogion felly **Opsiwn B Ymgysylltu â'r Gymuned** (cyfeiriwch at adran 4.2 isod).

4. Manylion yr Adroddiad

Rhennir yr adroddiad yn ddau faes; rydym yn ceisio cyfraniad Aelodau ar y lefel o adnoddau i'w dyrannu a'r graddau o ymgysylltiad cymunedol y dylid ei neilltuo i brosiectau seilwaith mawr. Fe osodir yr opsiynau yn yr isadrannau isod:

4.1 Dyrannu Adnoddau:

Mae'r Awdurdod Lleol yn ymgynghorai statudol ar brosiectau seilwaith mawr a, phe bai'n dymuno chwarae rhan yn y broses, mae ganddo swyddogaeth bwysig i'w gyflawni. Fodd bynnag, yn wahanol i geisiadau cynllunio a gyflwynir yn uniongyrchol i'r Cyngor, nid oes dim ffioedd cynllunio ynghlwm i gynlluniau o'r fath y gellir eu defnyddio gan yr Awdurdod i ddelio â chostau gweinyddu ac asesu.

Mae anghenion allweddol y broses hon yn cynnwys ymateb i ymgynghoriadau cyn ymgeisio, adolygu gwybodaeth drafft amgylcheddol, rhoi sylwadau ar agwedd y datblygwr tuag at ymgynghoriad cymunedol a chynhyrchu 'Adroddiad Effeithiau Lleol'. Pan fo prosiectau seilwaith mawr yn disgyn o fewn mwy nag un ffin weinyddol, bydd y Cyngor yn ceisio cydweithio gydag awdurdodau cyfagos gan symleiddio adnoddau pryd bynnag y bo modd.

Mae'n bwysig pwysleisio y bydd geisiadau yn cynnwys dogfennau hir, dyrys sydd angen amser arwyddocaol i'w hasesu cyn y gellir ffurfio ymateb ymgynghorol. Mae hi hefyd yn bwysig crybwyll y nodir graddfeydd amser ymgynghori yn y ddeddf, felly bydd angen cynhyrchu ymatebion ymgynghorol yn brydlon. Gan ystyried hyn, efallai na fyddai gan y Cyngor yr arbenigedd technegol i lawn ystyried pob effaith posib sy'n gysylltiedig â'r cynnig am ddatblygiad.

Mae Awdurdodau Lleol yn un o nifer o ymgynghorai statudol. Mae eraill yn cynnwys Cynghorau Tref a Chymunedol, Cyngor Cefn Gwlad Cymru, Asiantaeth yr Amgylchedd ac ati. Bydd y rhain hefyd yn asesu'r cynnig am ddatblygiad ac yn cyflwyno sylwadau ar eu hardal benodol hwy o arbenigedd.

Mae'r ffi gynllunio a dderbynnir gan yr Arolygiaeth Gynllunio yn debygol o fod yn swm chwe digid; mae'n debygol y bydd gan Gorff Archwilio'r Arolygiaeth arbenigedd mewnol helaeth ac y gall apwyntio aseswr allanol pan na ellir asesu materion yn ddigonol gan Arolygwr yn unig.

Felly, mae'r tabl isod yn darparu rhai opsiynau i'r Cyngor o ran y modd y gall **ymateb** i brosiectau seilwaith mawr:-

Opsiwn 1: Nid yw'r Cyngor yn penodi dim adnoddau i ymateb i brosiectau seilwaith mawr.

Dehongliad: Pan fo'r Cyngor yn derbyn gwahoddiad i ymateb i brosiect seilwaith mawr neu pan fod datblygwr yn gofyn am gyfarfod, cyngor neu wybodaeth, nid yw'r Cyngor yn ymateb.

Opsiwn 2. Mae'r Cyngor yn defnyddio adnoddau mewnol presennol i ymateb i brosiectau seilwaith mawr.

Dehongliad: Mae'r Cyngor wedi apwyntio swyddog cynllunio egni adnewyddadwy dros dro i ddelio â'r cynnydd mewn gwaith sy'n ymwneud â chynlluniau egni adnewyddadwy. Gall y Swyddog gydlynu'r baich o achosion prosiectau seilwaith mawr (swyddog mewn swydd tan fis Awst 2013) a gellir defnyddio swyddogion mewnol eraill i ddarparu cyfraniad technegol. Fodd bynnag, erbyn hyn nid oes gan y Cyngor Swyddog Tirwedd, Swyddog Coed na Swyddog Tir wedi'i Halogi ac efallai y bydd gallu/ arbenigedd cyfyngedig mewn adrannau technegol eraill.

Opsiwn 3. Y Cyngor yn defnyddio adnoddau mewnol presennol ac yn dyrannu arian o'r gronfa ganolog i sicrhau fod adnoddau mewnol ac allanol ychwanegol digonol ar gael er mwyn ymateb i brosiectau seilwaith mawr.

Dehongliad: Efallai y byddai angen adnoddau mewnol ac allanol ychwanegol i ymateb yn llawn i brosiectau seilwaith mawr (e.e. adnoddau swyddog ychwanegol a/neu ymgynghorwyr allanol); er mwyn sicrhau y gellir defnyddio'r adnoddau hyn, bydd angen dyrannu arian o'r gronfa ganolog.

Fodd bynnag, gall fod ffrydiau eraill o arian ar gael i adennill ychydig o'r costau, neu'r costau cyfan sy'n gysylltiedig ag ymateb i brosiectau seilwaith mawr. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Arian gan Lywodraeth Cymru (e.e. mae arian ar gael ar gyfer gwaith sy'n gysylltiedig â phrosiectau ffermydd gwynt dros 50Mw ar dir drwy'r Gronfa Gwella Cynllunio, Thema 3 2012/13).
- Cymryd rhan mewn cytundeb cyfreithiol gyda datblygwyr prosiectau er mwyn sicrhau cyfraniad ariannol tuag at y costau a achosir gan y Cyngor wrth gynnal rhai gweithiau sy'n benodol i'r prosiect (e.e. cynhyrchu Adroddiad Effeithiau Lleol).

Nodir costau dangosol prosiectau yn **Atodiad 4**.

4.2 Ymgysylltu â'r Gymuned:

Mae proses ymgynghori wedi ei sefydlu ar gyfer prosiectau seilwaith mawr. Mae Deddf Gynllunio 2008 yn gosod dyletswydd ar ddatblygwyr i gynnal ymgynghoriad drylwyr gydag ymgynghoreion statudol a chymunedau lleol cyn cyflwyno cais i'r Arolygiaeth Gynllunio.

Unwaith y cyflwynir cais, dylid cyfeirio sylwadau i'r Arolygiaeth Gynllunio. Yn ystod y cam hwn, fel arfer bydd yr Arolygiaeth Gynllunio yn cynnal cyfres o

sesiynau 'allgymorth' mewn lleoliadau lleol er mwyn egluro'r modd y gall y cyhoedd a rhanddeiliaid gofrestru eu diddordeb a gwneud cyflwyniadau ar y prosiect.

Mae'n bwysig pwysleisio nad oes **dim** rhwymedigaeth statudol ar yr Awdurdod Lleol i ymgysylltu â'r cyhoedd na rhanddeiliaid eraill o ran prosiectau seilwaith mawr.

Fodd bynnag, mae'r Cyngor yn ymroddgar i ddod a'r Cyngor yn agosach at y gymuned. Mae prosiectau seilwaith mawr yn gynigion ar gyfer datblygiadau mawr iawn a fydd yn effeithio'n arwyddocaol ar gymunedau lleol ac efallai y dymuna'r Cyngor chwarae rhan fwy rhagweithiol. Gall cymunedau lleol hefyd chwarae rhan allweddol wrth gynorthwyo'r Cyngor i adnabod effeithiau lleol, ac efallai y byddai'n fuddiol sefydlu deialog gyda chymunedau lleol er mwyn sicrhau y gellir casglu tystiolaeth a gwybodaeth i'w defnyddio yn ymatebiad y Cyngor i'r prosiect seilwaith mawr.

Felly, fe ymddangosa y gall y Cyngor ddewis un o'r opsiynau canlynol o ran **Ymgysylltu â'r Gymuned** ar brosiectau seilwaith mawr:-

Opsiwn A: Nid yw'r Cyngor yn ymgysylltu'n rhagweithiol â'r gymuned ar brosiectau seilwaith mawr.

Dehongliad: Ni fydd y cyngor yn ymgysylltu'n rhagweithiol gyda'r gymuned leol. Cyfyngir y gweithgareddau cyhoeddusrwydd, ymgynghori ac ymgysylltu cymunedol i'r gweithgareddau y mae'n rhaid i'r datblygwr eu cynnal yn gyfreithlon.

Opsiwn B: Y Cyngor yn defnyddio adnoddau mewnol i godi ymwybyddiaeth gan gynnal gweithgareddau ymgysylltu â'r gymuned er mwyn hel gwybodaeth i ffurfio ymateb ymgynghorol y Cyngor.

Dehongliad: Mae'r opsiwn hwn yn cymryd yn ganiataol y bydd y Cyngor yn penodi lefel o adnoddau i ymateb i brosiectau seilwaith mawr ac y bydd ychydig o arian ar gael i ddelio â'r costau gweinyddol ac adnoddau swyddog.

Bydd y Cyngor yn ymdrechu i godi ymwybyddiaeth o brosiectau seilwaith mawr mewn cymunedau lleol ac yn ymrwmo i ymgysylltu â'r gymuned leol (e.e. thrwy gyfrwng Cynghorau Tref a Chymunedol) er mwyn ceisio barnau lleol a chasglu gwybodaeth i'w ddefnyddio yn ymateb ymgynghorol y Cyngor.

Gan y gall barn y Cyngor fod yn wahanol i farnau partïon eraill sydd â diddordeb, pe bai'r Cyngor yn dewis ymgysylltu â'r gymuned leol, byddai'n bwysig pwysleisio nad y Cyngor yw'r corff penderfynu, ac y defnyddir unrhyw sylwad a wneir yn ystod y gweithgareddau ymgysylltu yn ymatebiad ymgynghorol y Cyngor yn unig, ac nad yw'n cynnwys cynrychioliad i'r Corff Arolwg

Opsiwn C: Opsiwn B gyda'r Cyngor hefyd yn penodi adnoddau mewnol ychwanegol i gefnogi sefydliadau trydydd parti yn rhyngweithiol a helpu cymunedau lleol i ddeall, ymgysylltu ac ymateb i brosiectau seilwaith mawr.

Dehongliad: Yn ogystal â'r darpariaethau a nodwyd yn Opsiwn B bydd y Cyngor yn penodi adnoddau mewnol ychwanegol er mwyn darparu cefnogaeth uniongyrchol i gymunedau lleol gan eu galluogi i ddeall,

ymgysylltu ac ymateb i brosiectau seilwaith mawr. Bydd hyn yn cynnwys mynychu cyfarfodydd cymunedol, ymateb i geisiadau am wybodaeth, darparu cyngor i gymunedau lleol ac ati.

Bydd angen adnoddau mewnol ychwanegol i ddarparu'r opsiwn hwn.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu tuag at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae gan y Cyngor Nod Strategaethol o ddod a'r Cyngor yn agosach at y gymuned.

6. Beth fydd y costau a sut fydd yn effeithio gwasanaethau eraill?

Mae gan bob opsiwn a nodwyd yn Adran 4 amrywiaeth o oblygiadau i'r Cyngor o ran arian ac adnoddau. Mae'r tablau a gynhwysir yn **Atodiad 3** yn crynhoi'r goblygiadau ariannol ac adnoddol ynghyd â'r effeithiau / peryglon posib sy'n gysylltiedig â phob un o'r opsiynau a gyflwynir.

7. Pa ymgynghoriadau sydd wedi eu cynnal?

Nid oes dim ymgynghoriad ffurfiol wedi ei gynnal ar y cynigion a nodir uchod.

8. Datganiad gan y Prif Swyddog Cyllid

Byddai'n rhaid i'r goblygiadau adnoddol sy'n codi o ymateb y cyngor i'r ymgynghoriad ar brosiectau seilwaith mawr, yn enwedig os oes ceisiadau posib am fwy o adnoddau mewnol, gael eu gwneud trwy'r broses gosod cyllideb a herio gwasanaeth.

9. Pa beryglon sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Nodir y peryglon / effeithiau posib yn nhablau **Atodiad 3**.

10. Y Pŵer i Wneud Penderfyniad

Nid yw Deddf Gynllunio 2008 yn rhoi dim rhwymedigaeth statudol ar yr Awdurdod Lleol i gyfrannu tuag at broses gynllunio nac ymgysylltu â'r gymuned ar brosiectau seilwaith mawr. Fodd bynnag, mae Rhan 8 y Ddeddf yn cyflwyno swyddogaeth gorfodol ar yr Awdurdod Lleol; bydd gan y Cyngor felly'r pŵer i weithredu gorfodaeth pe bai'r datblygiad yn torri'r darpariaethau a nodir yn y Gorchymyn Caniatáu Datblygiad.

Swyddog Cyswllt:

Swyddog Cynllunio (Cynlluniau Egni Adnewyddadwy)
706724

Ffon: 01824